

Naltrexona: tràfic il·legal d'un medicament miraculós

Si la droga arriba, en la majoria dels casos, per la frontera francesa, també des del país veí i d'Andorra s'ha establert un curiós contraban. La Naltrexona, un fàrmac considerat com la píndola antiheroïna, passa la frontera en autobusos de viatge de cap de setmana.

V. Garcia Devís

El problema està en el fet que la Naltrexona no ha arribat encara a les farmàcies espanyoles. Ara per ara, es ven als EUA i la major part dels països de l'àrea europea. El punt de venda més a prop per als que inicien un procés de desintoxicació, recomanat pels metges, es troba, doncs, a Andorra o França. I fins aquí arriba la història, una història de la qual caldrà contar també la part negra. La llarga espera per a la comercialització a l'Estat espanyol i l'eficàcia del fàrmac han provocat el sorgiment d'una xarxa il·legal de tràfic de Naltrexona des d'Andorra.

Ara bé, la venda del flascó amb les cinquanta minúscules pastilles tan sols es fa si la sol·licitud va acompanyada reglamentàriament d'una recepta mèdica espanyola. A València, com en altres capitals de gran tradició excursionística al Pirineu català, la xarxa ha sorgit de manera un tant curiosa: en uns casos els camioners es transformen en ocasionals portadors i en altres són els conductors d'autobusos o guies d'agències de viatge els que afigen a la nòmina laboral normal un bon suplement que, de vegades, aporta més guanys que el mateix treball a l'economia familiar.

Mil pessetes diàries

Els metges, per la seua banda, actuen com poden. Saben que la naltrexona dona excel·lents resultats clínics i d'alguna manera fan la vista grossa i consenten el tracte directe entre el malalt i el portador-guia, homes i dones que també negocien amb altres medicaments que no existeixen ací o bé que resulten molt cars. És el cas de cremes i pastilles destinades a eliminar la cel·lulitis o a millorar l'estat anímic d'algunes vísceres.

I, mentrestant, continua el negoci. Una farmàcia andorrana —la Farmàcia Pasteur— distribueix la naltrexona,

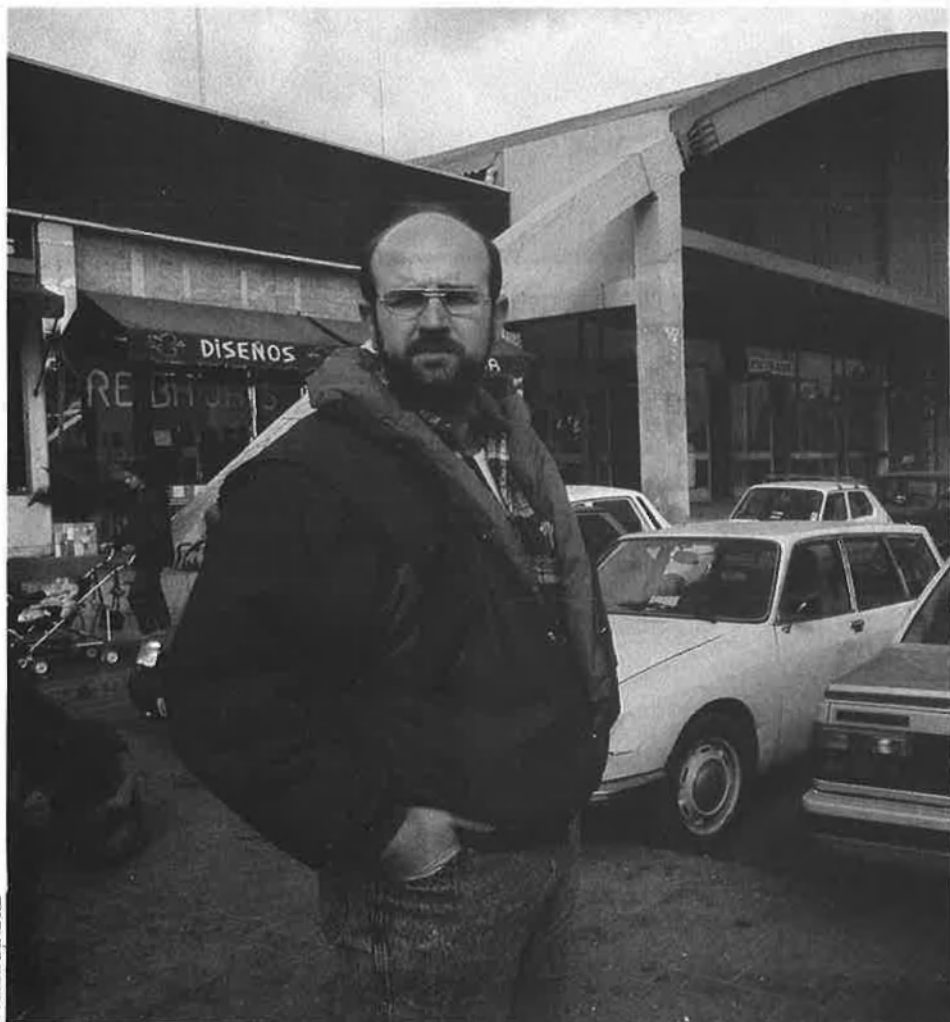
elaborada en uns laboratoris de la capital francesa, a un preu que oscil·la entre les 30.000 i les 30.700 pessetes i arriba a qualsevol ciutat espanyola superant les 38.000 i, de vegades, 40.000 pessetes, tot dependent de la valoració que en faça el venedor en el moment. A quasi 1.000 pessetes la pastilla. Un menú diari excessivament car per a qualsevol malalt aturat o amb un salari escàs.

Relat d'un portador

Pere Sánchez, estudiant de Medicina i guia d'una agència de viatges va-

lenciana, és un d'aquests útils portadors. Aquest home viatja tots els caps de setmana a Andorra la Vella, va a la farmàcia Pasteur, presenta les receptes, paga els flascons encarregats i passa novament la frontera cap a València. Si hi ha algun cap de setmana que no viatja a la capital del Principat, tan sols té de demanar-ho per telèfon, previ enviament dels diners mitjançant un xec o gir telegràfic, i en quatre dies rep la naltrexona al seu domicili, gràcies al servei de Correus.

El negoci, almenys aquest, s'acabarà quan les autoritats sanitàries espa-

J. ALEIXANDRE

nyoles aproven la comercialització d'aquest producte farmacèutic, una vegada comprovats els resultats. A més, el seu curs legal abaratarà el tractament i n'eliminarà el mercat negre.

Pere Sánchez, com molts dels seus companys, formen part d'una nòmina d'assalariats il·legals que arriben a exercir una autèntica labor social: «Nosaltres ens busquem la vida i ajudem moltes famílies que no saben com aconseguir les pastilles. D'altra banda, no és culpa nostra que passe açò. Que el posen a la venda i aleshores començarem a guanyar-nos la vida venent ulleres de sol».

Parla el malalt

M. L. C., jove toxicòman que vol deixar el món de la droga i que segueix el tractament de deshabitació amb la naltrexona francesa, ens comenta un poc els efectes d'aquesta: «Jo, en els escassos moments de lucidesa haguts els últims mesos, sempre volia deixar-lo, però ací un comença com un joc, després l'heroïna et dona plaers que la vida et nega i acabes prenent-la tan sols per a poder dormir. Amb aquest me-

dicament, tot sembla que canvia, però encara arrossega profundes crisis i els meus nervis a flor de pell. El meu cos no em demana la droga, torne a pensar i a veure les cares de la meua família. Puc dormir i de moment no he tornat a punxar-me. Crec que estic curat o, com diu la meua dona, m'estic curant».

Hermetisme de les autoritats

Precisament són les autoritats sanitàries les que guarden un silenci més absolut. L'hermetisme que fins i tot entrebanca la informació. El comissionat estatal per a la droga manté la naltrexona en període d'experimentació a l'Estat espanyol a fi de conèixer alguna variant en els resultats obtinguts en els països on es comercialitza, per allò de la influència del clima, el menjar i els costums, segons els metges.

Al País Valencià, encara que la xifra canvia en experiències realitzades en el mateix sentit a la resta de comunitats, 25 valencians prenen diàriament el medicament francès, sota les directrius d'un metge especialitzat en drogedependències, dins d'un pla coordinat des d'instàncies sanitàries de l'administració central. En alguns casos, és el ministeri el que es fa càrrec de les despeses; en altres casos el malalt ho paga de la pròpia butxaca. Tan sols el primer contingent de malalts ix guanyant.

Efectes científics de la píndola antiheroïna

La naltrexona és un potent antagonista que bloqueja les cèl·lules receptors d'opiacis del cervell i desplaça els agonistes anul·lant els efectes agradables i sedants produïts per l'heroïna. Segons els metges, aquest fàrmac pot ser emprat en tot tipus d'addiccions a opiacis i la seua funció terapèutica està encaminada a tractaments que eviten les freqüents recaigudes de toxicòmans que sincerament desitgen mantenir-se abstinents, tant en aquells que han fet una simple cura de desintoxicació, com en els que s'incorporen de nou a la societat, després d'una llarga estada en centres de rehabilitació o hospitals. De la mateixa manera, la naltrexona està recomanada en aquells casos en què es vol abandonar un programa de manteniment amb metadona. Aquest medicament tan sols pretén eliminar alguns problemes a l'addicte, però el mantenen enganxat, situació que no es repeteix amb la naltrexona.

Naltrexona: el miracle antiheroïna.

Amb aquest antagonista al cos, el desig del toxicòman pels narcòtics s'extingeix durant el tractament en quedar bloquejada l'eufòria produïda per la droga. Un temps valuósíssim perquè el pacient puga tornar a la lucidesa, retrobar-se, buscar una ocupació i retornar a la vida familiar, als amics que tenia abans d'iniciar-se pel camí de la drogaaddicció, i a la mateixa societat.

Comercialitzada aquest mateix any

La píndola antiheroïna, com ja s'anomenen, serà comercialitzada ací aquest any. Almenys aquesta és la informació que emana des del comissionat estatal per a la droga.

Caldria ressaltar, per acabar, quin és el següent pas d'aquest procés. Els metges creuen que el major defecte de les píndoles és que esclavitzen el pacient, perquè s'han de prendre diàriament i un possible descuit pot fer malbé tot el tractament. En aquest sentit, alguns científics han pensat que per a aconseguir un efecte antagonista de major duració, sense que supose un trastorn per al toxicòman que vol rehabilitar-se, podria elaborar un preparat de naltrexona d'alliberament prolongat bé mitjançant formes farmacèutiques que permeten la implantació subcutània, o mitjançant polímers biodegradables.

Investigacions en aquesta línia s'estan duent a terme actualment a nivell experimental. Però també abunden els abandons precoços. Alguns pacients, en creure que estan curats, davant la falta de sensacions aversives, com passa amb el tractament contra l'alcoholisme, cansats de la pastilla diària, tornen a la vida normal massa prompte. Potser quan no han après encara a caminar novament pel seu compte. L'heroïna és a l'aguait. □

J. ALEXANDRE

